

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว เพราะข้อมูลต่าง ๆ ถูกส่งมากับการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ทันสมัย มนุษย์จึงควรเป็นผู้รับข่าวสารที่ถูกต้อง และนำเอาข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประเทศชาติ ซึ่งในการสื่อสารนั้นต้องใช้ภาษาที่ถูกต้อง สื่อความหมายได้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของสุทธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2542 : 14) ที่กล่าวว่า การดำรงชีวิตของคนไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน ต้องติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศข้างเคียง จะด้วยเหตุผลทางด้านการเมือง การปกครอง ศาสนา หรือวัฒนธรรมก็ตาม ภาษาไทยจึงได้ยืมภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ร่วมด้วยเพื่อให้มีคำใช้มาก ๆ โดยเฉพาะภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต

ภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งในโลกที่คนไทยใช้ในการติดต่อสื่อสารมาช้านาน เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจ การงาน และการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังเป็นสื่อที่แสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนั้น ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่ต่อไป (กรมวิชาการ, 2545 : 3)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 23 กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา” โดยในข้อ 4 กล่าวว่า “ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง” และมาตรา 24 กล่าวไว้ว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ”

โดยในข้อ 5 กล่าวว่า “ส่งเสริมสนับสนุนผู้สอนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ”

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ดี มีทักษะกระบวนการคิด การจัดการ มีคุณธรรม จริยธรรม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ภาษาไทยจึงเป็นเครื่องมือที่มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนใช้ภาษาได้ปกติในชีวิต (กรมวิชาการ. 2545 : 1) และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้จัดสาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู การพูด สาระหลักการใช้ภาษา สาระวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งจัดให้ตามสมควรแก่วัย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษา สื่อสารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเรียน แสวงหาความรู้ ชื่นชมในวรรณคดีและวรรณกรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีวิสัยทัศน์ โลกทัศน์ กว้างไกลและลึกซึ้ง (กรมวิชาการ. 2544 : 2)

การจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนที่จะนำไปสู่การปฏิรูป การศึกษาคงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี ความรู้ ความสามารถ จริยธรรม มีคุณธรรม และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และมีลักษณะ อันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2549 : 10) การเรียนรู้ภาษาไทย เป็นเรื่องของทักษะ จำเป็นต้องมีกระบวนการฝึกทักษะต่าง ๆ ให้ต่อเนื่องกันไป เช่น การจับใจความ การเลือกใช้คำให้ตรงมาตรฐานการเขียนเรื่องแสดงความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ความรู้สึก ความต้องการ จินตนาการ การนำความรู้จากการอ่าน ไปใช้ในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่สำคัญ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการดู โดยครูมีหน้าที่สอนและจัดเวลาให้ศิษย์เป็นคนดีมีคุณภาพของ สังคม จากแนวทางดังกล่าว ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูผู้สอนทุกคนจะต้องตระหนักถึงเป็นอันดับแรก แต่เมื่อสอนไปสักระยะหนึ่ง ผู้สอนอาจจะมองเห็นว่าในบางทักษะอาจจะมี ความจำเป็นที่ จะต้องเน้นหนักเป็นพิเศษ เพื่อให้ทำให้นักเรียนนั้นไม่บกพร่อง เช่น ทักษะด้านการเขียน ซึ่งเป็น ทักษะที่มีปัญหามาก มีความสำคัญเช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ ดังที่ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545 : 42 - 43) ได้กล่าวว่า การเขียนเป็นการสื่อความหมายที่มีวิธีการที่สลับซับซ้อนมากกว่าการพูด

แม้มีใจความที่จะสื่อความหมายอย่างเดียวกัน แต่ภาษาเขียนไม่เหมือนภาษาพูด สิ่งใดที่ผู้เขียนเขียนลงไปแล้วจำเป็นต้องให้ผู้อ่านเข้าใจ โดยไม่มีเสียงสูง ต่ำ หนัก เบา หรือการแสดงสีหน้าท่าทางประกอบอย่างภาษาพูด การเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลานานกว่าทักษะอื่น ๆ เริ่มตั้งแต่การคัดลายมือ การเขียนตัวหนังสือให้ถูกแบบ การสะกดคำให้ถูกต้อง การถ่ายทอดความคิดออกเป็นตัวหนังสือให้ผู้อ่านเข้าใจ ตลอดจนการเขียนถ้อยคำให้สละสลวยได้ประโยชน์ตรงตามจุดประสงค์ และยังสอดคล้องกับ วรณี โสมประยูร (2542 : 156) ที่กล่าวว่า การเขียนสะกดคำเป็นพื้นฐานที่จำเป็นของการเขียนอย่างหนึ่ง เพราะเด็กต้องรู้จักสะกดคำได้ถูกต้องก่อน จึงจะสามารถเขียนเป็นประโยคและเรื่องราวได้ ถ้าเด็กเขียนสะกดคำไม่ได้ เด็กจะไม่สามารถเข้าใจเรื่องจากผู้อื่นและแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจตนเองไม่ได้ กล่าวคือ สื่อสารกันไม่ได้นั่นเอง ดังนั้น การเขียนสะกดคำให้ถูกต้องนับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากในการเรียน เด็กควรจะเขียนสะกดคำให้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มเรียนคำ เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักคำต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันและช่วยให้เด็กใช้คำต่าง ๆ ได้ถูกต้องและกว้างขวาง

ปัจจุบันปัญหาของการเขียนสะกดคำผิดหรือปัญหาการเขียนสะกดคำยาก เป็นปัญหาที่ปรากฏโดยทั่วไป ไม่ใช่เฉพาะแต่นักเรียน ครูผู้สอนเองก็เขียนผิดบ่อย ๆ แม้แต่คำง่าย ๆ ก็เคยเขียนผิด ถ้าไม่ระมัดระวัง อาจทำให้ผู้อ่านเกิดความรำคาญ หรือไม่อ่านเนื้อหาในส่วนนั้นเลยก็ได้ ดังที่ สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2542 : 290) ได้กล่าวไว้ว่า การเขียนหนังสือผิดเป็นเครื่องบ่งบอกว่าผู้นั้นไม่สนใจในการใช้ภาษา จริงอยู่ ทุกคนย่อมจะเขียนหนังสือผิดไม่มากก็น้อย แต่ทุกคนควรจะได้ระมัดระวังให้ผิดน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

วรณี โสมประยูร (2539 : 156) ได้กล่าวถึง ลักษณะของคำที่เขียนยากกว่า ลักษณะต่าง ๆ คือ คำที่มีหลายพยางค์ คำที่ประและไม่ประวิสรรชนีย์ คำที่ใช้ ใ อ ใ คำที่ใช้สระผสม คำที่มีตัวการันต์ คำพ้องเสียง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตรา คำที่ใช้ ร ล ว ควบกล้ำ คำราชาศัพท์ คำศัพท์ในบทประพันธ์ คำที่มาจากภาษาอังกฤษ และคำพิเศษ วิธีการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของนักเรียน ครูควรหาวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน เลือกคำมาสอนและฝึกทักษะการเขียนที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2542 : 14) ที่กล่าวว่า ปัญหาของคำยากในภาษาไทยจึงมีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะคำที่ใช้ในบทหรือกรอนมักจะ เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาต่างประเทศ จึงเป็นคำที่มีหลายพยางค์รวมทั้งมีตัวสะกดการันต์แบบต่าง ๆ อีกมากมาย ซึ่งยากแก่การจดจำและนำไปใช้ ถ้าการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เมื่อสอนพอให้ผ่าน ๆ ไป โดยไม่สนใจที่จะแก้ปัญหาคำยากที่เขียนสะกดการันต์ผิด ไม่คิดที่จะพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาคำยากนี้ก็จะเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวม กล่าวคือ การเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ก็จะได้รับผลกระทบไปด้วยเช่นกัน เพราะทักษะทางด้าน

การอ่าน และการเขียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นเรื่องที่ครูต้องเอาใจใส่ โดยเฉพาะเราได้ใช้ภาษาติดต่อสื่อสาร แสวงหาความรู้ให้ผู้เรียนพัฒนาการทางภาษา (กรมวิชาการ, 2544 : 3 – 6) การเรียนการสอนภาษาไทยที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการอ่านการเขียนยังอ่อนในเรื่องการเขียนสะกดคำยาก ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ถ้ายังปล่อยให้การเรียนการสอนเป็นไปในรูปแบบเดิมคือ ยังให้ครูเป็นศูนย์กลางจนทำให้นักเรียนไม่สามารถคิดเป็นทำเป็นได้ (กรมวิชาการ, 2541 : 39 – 40) ครูจึงต้องมีรูปแบบการสอนที่หลากหลายวิธี ต้องปรับเปลี่ยนแนวทางและนำมาใช้ เช่น การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การเรียนแบบร่วมมือ การใช้ชุดการเรียน การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือแบบฝึกทักษะ การใช้วิธีต่าง ๆ แบบนี้ จะช่วยให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านการเขียนได้ดีมีประสิทธิภาพมากขึ้น (กรมวิชาการ, 2541 : 3 – 11)

แบบฝึกทักษะที่เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในแผนการเรียนรู้ การที่จะทำให้แผนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องสร้างแบบฝึกทักษะตามแนวคิดทางจิตวิทยา ฮอร์นไดค์ (Thomdike) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อได้มีการฝึกฝนหรือทำซ้ำสิ่งเหล่านั้นบ่อย ๆ ดังนั้นวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ถ้าได้ฝึกบ่อย ๆ ย่อมเกิดความชำนาญ (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย, 2538 : 65 – 82) ซึ่งสอดคล้องกับ น้อมจิต เพชรวิเศษ (2541 : 3) ที่ได้กล่าวว่าการฝึกการเขียนที่ถูกต้องวิธี ต้องอาศัยการฝึก ย้ำทำ ทบทวนบ่อย ๆ ผู้เรียนจึงจะจำได้ ฟังเข้าใจ พู้อ่าน เขียนได้ถูกต้องคล่องแคล่ว และวิธีที่จะฝึกทักษะทางภาษาให้ได้ผลดี วิธีหนึ่งก็คือ การฝึกด้วยแบบฝึกทักษะ เพราะแบบฝึกเป็นส่วนประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการสอนภาษา นอกจากนั้น วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 131) ยังได้กล่าวถึง ความสำคัญของแบบฝึกว่าแบบฝึกเป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่งคือ การให้นักเรียนทำแบบฝึกมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาทางการเรียนรู้เนื้อหาวิชาดีขึ้นคือ แบบฝึก เพราะนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางขึ้น การฝึกทำ ย้ำทำบ่อย ๆ ย่อมจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะความชำนาญ สามารถจดจำเรื่องราวนั้นได้อย่างคงทนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ มณฑิรา ภักดีณรงค์ (2540 : 96) กล่าวว่า เด็กนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกต่าง ๆ มีความคงทนในการเรียนรู้ได้ดี เพราะนักเรียนได้ฝึกกระทำบ่อย ๆ ได้ลงมือกระทำเองและนักเรียนเกิดความสนุกสนานในการทำแบบฝึก และผลการวิจัยของเนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540 : 74) พบว่า การสอนสะกดคำวิชาภาษาไทย โดยแบบฝึกทักษะการสะกดคำนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนสะกดคำได้สูงขึ้น เพราะการเรียนด้วยแบบฝึกเป็นกิจกรรมการเรียนที่แตกต่างจากการเรียนปกติที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว โดยเป็นการนำเสนอ การเขียนสะกดคำในลักษณะต่าง ๆ เช่น เอกสารเขียนเล่มที่

ทำขึ้นมา โดยการนำเนื้อหาไปเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ทำให้นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง

จากพรรณานะของนักวิชาการและผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาและพัฒนาการเขียนสะกดคำนั้น แบบฝึกมีความสำคัญในการใช้เป็นเครื่องมือ การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านไม่ได้มาตรฐาน เขียนไม่คล่องมากกว่าครึ่งหนึ่งของนักเรียนทั้งหมด เพราะใช้พยัญชนะตัวสะกดผิด ไม่รู้ความหมายของคำ ใช้ตัวการันต์ผิด ไม่รู้คำศัพท์เดิมเขียนผิดเพราะคำพ้องเสียง เขียนผิดเพราะพหูพจน์ เกิดจากสระเสียงสั้น ออกเสียงเป็นเสียงยาว ผิดที่ออกเสียงพยัญชนะไม่ถูกต้อง และในปีการศึกษา 2550 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 29 คน อ่านหนังสือไม่ออก 2 คน อ่านออกแต่ไม่คล่อง 17 คน อ่านคล่อง 10 คน สำหรับการเขียนจากการทดสอบเขียนตามคำบอกจะผ่านเกณฑ์ไม่เกิน 12 คน

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ผู้วิจัยได้รวบรวมกลุ่มคำยากที่อยู่ในบทเรียนจากแบบเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานชุดวรรณคดีนำมากับภาษาพาทีมาจากหน่วยการเรียนรู้ตลอดปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4) ภาคเรียนที่ 2 หน่วยที่ 9 - 16 จำนวน 8 หน่วย หน่วยละ 10 คำ รวม 80 คำ เพื่อสร้างเป็นแบบฝึกในกลุ่มคำยากที่ถือว่าเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียน และได้ศึกษากระบวนการเรียนการสอนที่ยืดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสังเคราะห์จากทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย ศิลปะ ดนตรี กีฬา และทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย การฝึกฝนทางกาย วาจา ใจ (สุคนธ์ สันธพานนท์ และคณะ. 2545 : 20) ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีมงคล เจริญจิตต์ (2545 : 64) กล่าวว่า ทฤษฎีการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบ 7 ขั้นตอน ได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นศึกษาค้นคว้า ชั้นศึกษาความรู้ประสบการณ์ ชั้นสร้างสรรค์องค์ความรู้ ชั้นมุ่งสู่ประเมินผล ชั้นแยกผลสรุป ชี้นำไปใช้ จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำมาปรับใช้ในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากแก่นักเรียน และช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าขอนยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าขอนยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
3. เพื่อศึกษาค้นคว้าประสิทธิภาพการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าขอนยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าขอนยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

สมมุติฐานของการวิจัย

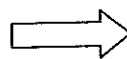
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าขอนยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 สูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากขอบเขตการวิจัย สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้ดังนี้

ตัวแปรตาม

การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก
ทักษะการเขียนสะกดคำยาก
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตัวแปรอิสระ

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ความพึงพอใจที่มีต่อการ
เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ

ภาพประกอบที่ 1 แสดงตัวแปรและกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 59 คน จากห้องเรียน 2 ห้อง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 29 คน จากห้องเรียน 1 ห้อง คือ ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ คำที่มีการเขียนสะกดคำยาก ซึ่งได้จากตารางการวิเคราะห์เนื้อหาในกลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกคำที่นักเรียนมีปัญหาการเขียนสะกดคำสูงสุด 10 อันดับแรก จากแต่ละหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4) ภาคเรียนที่ 2 หน่วยที่ 9-16 จำนวน 8 หน่วยรวม 80 คำ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คำที่มีการเขียนสะกดคำยากจากหน่วยการเรียนรู้ตลอดปี (ป.4) ภาคเรียนที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่	คำที่มีการเขียนสะกดคำยาก	จำนวนคำ
9 สนุกสนานกับการเล่น	สตางค์ ขยะแขยง อย่า ประคิษฐ์ พลิกแพลง ธรรมชาติ วัตถุ บรรดา ปฏิทิน สันทนา	10
10 หนูเคยจะบอกให้	สว่าง สรูป สถานการณ์ สวดมนต์ เหตุการณ์ สารคดี บารมี ศักดิ์สิทธิ์ ส่งเสริม อันตราย	10
11 คนศิรีโรงเรียน	กิตติศัพท์ สมอง สวัสดิ์ ปรงติ พฤติกรรม ขณะ สร้างสรรค์ สมานธิ รางวัล เกียรติยศ	10
12 มลพิษในชีวิตประจำวัน	เส้นใยอาหาร ขนม อร่อย ตลาด ผลผลิต ศัตรูพืช กวนพิษ คำขวัญ ภัยตาดาร สารเคมี	10

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ที่	คำที่มีการเขียนสะกดคำยาก	จำนวนคำ
13 แบบนี้ดีควรทำ	สวรรค์ ธนู สงกรานต์ โบสถ์ สัตว์ลักษณะ มัสยิด ศาสดา พยาบาท กรรโชก ภาวนา	10
14 กระดาษนี้มีที่มา	ผลิต ปราบกฎ ปลอดภัย ประเสริฐ พงสาวดาร ผสม หมึกพิมพ์ อีลิปต์ อัครา กระดาษ	10
15 รักที่คุ้มภัย	ความสุข ไหมพรม สัมพันธ์ อาศัย เสพยา ชำนาญ ปราบการ แผลง อภัย โอวาท	10
16 ธรรมชาตินี้มีคุณค่า	พันธุ์พฤษภรณ์ เทพารักษ์ สรรพสัตว์ พันธุ์ไม้ นภากาศ ธัญญาหาร พนาคร สถาพร อารักษ์ อัญมณี	10

3. ตัวแปรที่ใช้ในการทดลอง

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้ความหมายของคำหรือข้อความที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้เป็นที่เข้าใจและมีความหมายตรงกัน ผู้วิจัยจึงขอให้ความหมายไว้ ดังนี้

1. คำยาก หมายถึง คำยากที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาในกลุ่มสาระภาษาไทย โดยการศึกษาความยากง่ายของการเขียนสะกดคำยากของการเขียนสะกดคำพื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 640 คำ โดยคัดเลือกคำยากโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย มาจากหน่วยการเรียนรู้ตลอดปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4) ภาคเรียนที่ 2 หน่วยที่ 9-16 จำนวน 8 หน่วย หน่วยละ 10 คำ รวม 80 คำ

2. การเขียนสะกดคำยาก หมายถึง การเขียนคำไทยที่ประกอบด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์ที่ไม่ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2544

3. แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก หมายถึง แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น เพื่อฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากได้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2544 รวมจำนวน 5 ชุด โดยจำแนกแบบฝึกออกเป็น 5 ชุดตามคำยาก จำนวน 80 คำ ดังตาราง ที่ 2

ตารางที่ 2 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากจำนวน 5 ชุดที่ใช้ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

แบบฝึกที่	เรื่อง	คำยาก
1	คำที่มีอักษรนำ จำนวน 15 คำ	สดางค์ พลิต ตลาด สว่าง สรูป สมอง สวัสดิ์ ขณะ อร่อย อย่า ผลผลิต สวรรค์ ขยะแยง ขนม ธนู
2	คำที่มีอักษร ควบกล้ำ จำนวน 14 คำ	ประดิษฐ์ พลิกแพลง ปกติ พฤติกรรม ศัตรูพืช คว้นพิษ คำขวัญ สงกรานต์ ปรางกุ ปลอดภัย ไหมพรม กระดาษ ความสุข พันธุ์พฤษ์
3	คำที่สะกดด้วย การันต์ จำนวน 15 คำ	สถานการณ์ สวดมนต์ เหตุการณ์ ศักดิ์สิทธิ์ โบสถ์ กิตติศัพท์ สัญลักษณ์ หมึกพิมพ์ อียิปต์ สัมพันธ์ เทพารักษ์ สรรพสัตว์ พันธุ์ไม้ อารักษ์ สร้างสรรค์
4	คำที่สะกดไม่ตรง ตามมาตรา จำนวน 20 คำ	ธรรมชาติ วัตถุ พนาคร ภัตตาคาร สารเคมี มัสยิด ศาสตรา พยาบาท ประเสริฐ พงสาวดาร ัญญาหาร เสพยา ชำนาญ ปรางการ นภากาศ อัตรยา เส้นใยอาหาร สถาพร อัญมณี อาศัย
5	คำที่สะกดทั่วไป จำนวน 16 คำ	บรรดา ปฏิทิน สนทนา สารคดี บารมี ส่งเสริม อันตราย สมาธิ รางวัล เกียรติยศ กรรโชก อภัย ภาวนา ผสม แผลง โอวาท

4. ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 มีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ของนักเรียนทุกคนซึ่งได้จากคะแนนเก็บระหว่างเรียนจากแบบทดสอบท้ายแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากแต่ละชุด ซึ่งเป็นเกณฑ์ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ของนักเรียนทุกคนซึ่งได้จากคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

5. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น

6. ความพึงพอใจในการเรียนรู้ หมายถึง ระดับความรู้สึกที่ดี ชื่นชอบ พอใจหรือความสุขของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับตามความคาดหวังหรือมากกว่าที่คาดหวัง ทราบได้จากแบบวัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำยาก ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก แปลผลได้จากคะแนนที่นักเรียนแต่ละคนได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

2. ผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าขอนยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80